
Трансформація вивчення іноземних мов: штучний інтелект як інструмент розвитку мовленнєвих навичок студентів

Ірина Жукевич

Спеціальна кафедра №2 Інституту Управління державної охорони України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ORCID 0000-0002-4109-4336

Ольга Спірічева

Спеціальна кафедра №2 Інституту Управління державної охорони України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ORCID 0000-0001-5686-0024

Для цитування цієї статті:

Жукевич Ірина, Спірічева Ольга. Трансформація вивчення мов: штучний інтелект як інструмент розвитку мовленнєвих навичок студентів. International Science Journal of Education & Linguistics. Vol. 3, No. 3, 2024, pp. 45-55. doi: 10.46299/j.isjel.20240303.06.

Надійшла до редакції: 10 травня 2024 р.; **Схвалено:** 31 травня 2024 р.;

Опубліковано: 01 червня 2024 р.

Анотація: У цій статті досліджується трансформація вивчення іноземних мов, а саме вплив інструментів штучного інтелекту (далі – ШІ) на розвиток мовленнєвих навичок студентів вищих навчальних закладів. Акцентується увага на потенційних перевагах та недоліках використання ШІ у вивченні мови, а також на рекомендаціях щодо ефективного впровадження інструментів ШІ у навчальний процес. Дослідження також показало, що існує широкий спектр інструментів ШІ, які можна використовувати для розвитку мовленнєвих навичок студентів, наведено приклади деяких найпоширеніших з них. Зазначено, що застосування інструментів штучного інтелекту у викладанні та вивченні іноземних мов може суттєво покращити процес оволодіння мовленнєвими навичками, роблячи його більш персоналізованим, інтерактивним та ефективним. У статті використовується комплексний метод дослідження, що включає аналіз наукової літератури, узагальнення досвіду використання інструментів ШІ у вивченні іноземних мов. Дослідження показало, що використання інструментів штучного інтелекту може мати як позитивний, так і негативний вплив на розвиток мовленнєвих навичок студентів. З одного боку, інструменти штучного інтелекту можуть допомогти студентам практикувати іноземну мову, отримувати зворотний зв'язок і покращувати свої мовленнєві навички, а з іншого боку, такі самі інструменти штучного інтелекту можуть призвести до розвитку мовних помилок, стереотипів та упереджень. Наголошено, що викладачі повинні усвідомлювати обмеження та потенційні упередження інструментів ШІ та вживати заходів для їх пом'якшення. Вони також повинні захищати конфіденційність своїх студентів і навчати їх критично мислити отримуючи інформацію від інструментів штучного інтелекту. При правильному використанні інструменти ШІ можуть бути цінним ресурсом для розвитку мовленнєвих навичок студентів, вони можуть допомогти студентам практикувати вимову, отримувати зворотний зв'язок і покращувати навички аудіювання. На основі проаналізованої наукової та науково-методичної літератури, автори підкреслюють важливість використання інструментів штучного інтелекту

відповідально та етично, а також поєднувати їх з іншими методами навчання. Варто дотримуватися запропонованих рекомендацій та шляхів впровадження використання інструментів штучного інтелекту для розвитку мовленнєвих навичок студентів при вивченні іноземної мови. Зазначено причини, через які дослідження впливу інструментів штучного інтелекту на розвиток мовленнєвих навичок студентів є пріоритетними для майбутніх досліджень.

Ключові слова: вивчення мови, вища освіта, етика штучного інтелекту, зворотній зв'язок, іноземна мова, інструменти штучного інтелекту, мовленнєві навички, навчальні платформи, штучний інтелект.

1. Вступ

В умовах постійної еволюції освіти, ШІ пропонує революційний підхід до вивчення іноземних мов. У зв'язку з розвитком технологій, особливо ШІ, вивчення мов стало більш персоналізованим та доступним. ШІ володіє значним потенціалом для персоналізації навчання завдяки своїй здатності аналізувати дані, адаптувати контент та надавати індивідуальну підтримку кожному студенту. Ця революційна технологія може трансформувати процес вивчення іноземної мови, роблячи його більш ефективним, захоплюючим та доступним для всіх. В останні роки галузь ШІ швидко розвивається та вносить свої корективи в усі галузі науки та техніки, і на сьогоднішній день існує безліч інструментів на основі штучного інтелекту, доступних для вивчення мови, включаючи мовні перекладачі, чат-боти (що імітують розмови з носіями мови), адаптивні навчальні платформи (персоналізують процес навчання) та інтерактивні вправи (забезпечують миттєвий зворотний зв'язок). Ці інструменти надають студентам зручніші та ефективніші способи вивчення іноземних мов. Мовні навички необхідні студентам для ефективного спілкування та є життєво важливими у будь-якій сфері життя. Тому, одним з пріоритетних завдань викладача є забезпечити студентів необхідними ресурсами та підтримкою, щоб покращити їхні мовленнєві здібності та допомогти їм повністю розкрити свій потенціал.

Інструменти ШІ стають все більш популярними в останні роки як засіб допомоги студентам у вдосконаленні їхніх мовних навичок. Платформи для вивчення іноземних мов на основі штучного інтелекту пропонують низку функцій, призначених для покращення мовних навичок. Однією з головних переваг цих інструментів є те, що вони надають студентам можливість практикувати мовлення та аудіювання з носіями мови або віртуальними співрозмовниками, що в свою чергу дозволяє покращити вимову, інтонацію та плавність у сприятливому середовищі з мінімальним стресом. Такі платформи не лише пропонують практику мови, а й надають персоналізований відгук щодо вимови та граматичних навичок студентів. Зворотний зв'язок генерується в режимі реального часу, що дозволяє студентам швидко й ефективно виправляти свої помилки та вдосконалювати мовні навички. Зворотний зв'язок також адаптований до індивідуальних потреб кожного студента, гарантуючи, що вони отримають вказівки, необхідні для прогресу у вивченні іноземної мови.

Неабиякою перевагою використання інструментів ШІ є застосування платформ для вивчення іноземних мов на основі ШІ, що надають студентам доступ до широкого спектру автентичних матеріалів та інтерактивних вправ. Використовуючи автентичні матеріали, студенти можуть навчитися говорити більш природнім і ефективним способом, тоді як інтерактивні вправи забезпечують цікавий та інтерактивний спосіб практикувати свої мовні навички. Платформи для вивчення мов на основі ШІ є чудовим інструментом для студентів, які хочуть покращити свої мовні навички, та для викладачів в умовах дистанційного навчання, щоб забезпечити миттєвий зворотний зв'язок для кожного студента. Тому, інтеграція інструментів ШІ у вивчення іноземної мови має трансформаційний вплив.

Також, вітчизняні дослідники [1] зазначають, що штучний інтелект як стратегічна технологія, стає визначальним чинником змін у житті людей і суспільства загалом, сприяє трансформації економіки, а також символізує новий етап не тільки в історії цифрових технологій, а й у глобальному масштабі розвитку сучасної цивілізації.

2. Об'єкт і предмет дослідження

Об'єктом дослідження є процес розвитку мовленнєвих навичок студентів при вивченні іноземної мови за допомогою інструментів штучного інтелекту.

Предметом дослідження є методи та інструменти штучного інтелекту, які використовуються для розвитку мовленнєвих навичок студентів при вивченні іноземної мови, а також шляхи їх вдосконалення.

3. Мета та задачі дослідження

Мета дослідження полягає в розробці рекомендацій щодо вдосконалення використання інструментів штучного інтелекту для розвитку мовленнєвих навичок студентів при вивченні іноземної мови та їхнього впровадження в освітній процес.

Завданнями дослідження є проаналізувати існуючі інструменти ШІ для розвитку мовленнєвих навичок студентів, визначити шляхи вдосконалення використання інструментів ШІ для розвитку мовленнєвих навичок студентів та розробити рекомендації щодо вдосконалення використання цих інструментів у подальшому вивченні іноземних мов.

4. Аналіз літератури

Дослідженням штучного інтелекту в освіті, використанням інструментів ШІ та їх впливом на вивчення іноземних мов займаються як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Використання штучного інтелекту у вищій освіті досліджують Бородієнко О., Драч І., Базелюк О., Базелюк Н., Петрос О., Регейло І., Слободянюк О. Вплив ШІ на вищу освіту в своїх працях розглядають Горбенко І., Горчинський С., Софілканич М.; вплив використання ChatGPT на освіту вивчають Андрощук А., Леонтєва І., Малюга О., Монтенегро-Руеда М., Фернандез-Кереро Ж., Фернандез-Батанеро Ж.М.; штучний інтелект в галузі викладання та навчання є об'єктом дослідження Домніч С., Макогончук Н., Певень К., Хміль Н., Ішмаель К., Мігеля А., Родрігеза Р.; впровадження інструментів ШІ у вивчення іноземних мов, а також їх вплив на викладання та навчання досліджують такі науковці як Бурлак М., Гриньова Ю., Кільченко А., Арайя Ф., Валль Р., Ву Дж., Хуанг Чой Х. та інші. Серед численних наукових робіт і важливих документів державного рівня, які зробили вагомий внесок у сучасну освіту і науку, чільне місце посідає схвалена Кабінетом Міністрів України «Концепція цифрової освіти і науки» [2]. Ця Концепція представляє комплексне стратегічне бачення цифрової трансформації освіти і науки, яке відповідає засадам реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. № 56. Вказана Концепція надає чітке бачення та стратегію для реалізації цієї трансформації.

Проведений аналіз наукових досліджень свідчить про актуальність даної тематики та про значний потенціал інструментів ШІ для покращення вивчення іноземних мов.

5. Методи досліджень

Дослідження проведено з використанням теоретичних методів для аналізу наукової літератури щодо сучасного стану використання ШІ для розвитку мовленнєвих навичок студентів, обґрунтування доцільності розробки рекомендацій щодо вдосконалення використання цих інструментів у подальшому вивченні іноземних мов; методів систематизації та узагальнення отриманої інформації та формулювання висновків щодо теоретичних аспектів дослідження; емпіричних методів для розробки та апробації рекомендацій щодо використання ШІ для розвитку мовленнєвих навичок студентів; анкетування для вивчення думки студентів про використання ШІ під час вивчення іноземної мови та визначення потреб студентів у вивченні іноземної мови; тестування для оцінки рівня мовленнєвої компетенції студентів; визначення динаміки розвитку мовленнєвих навичок студентів.

6. Результати досліджень

Інноваційні підходи до навчання іноземної мови з використанням штучного інтелекту роблять навчання більш доступним, ефективним і захоплюючим, відкриваючи нові можливості для розвитку мовленнєвих навичок. Будучи на перетині технології та освіти, інновації з ШІ в галузі вивчення іноземних мов допомагають подолати мовні бар'єри та спілкуватися з усім світом [3].

Використання інструментів ШІ може мати значний позитивний вплив на розвиток мовленнєвих навичок студентів при вивченні іноземної мови. Використання інструментів ШІ має великий спектр переваг, а саме: персоналізація навчання (може адаптувати навчальний процес до індивідуальних потреб та темпу навчання кожного студента), підвищення мотивації, покращення навичок вимови, розширення словникового запасу за допомогою інтерактивних вправ та ігор, покращення навичок аудіювання тощо. Незважаючи на свої переваги, інструменти ШІ мають і недоліки, серед яких: відсутність людської взаємодії, вартість, складність використання тощо.

Дослідження також показало, що існує широкий спектр інструментів ШІ, які можна використовувати для розвитку мовленнєвих навичок студентів. Наведемо приклади деяких найпоширеніших інструментів.

Програми для розпізнавання мовлення, що дозволяють студентам практикувати свою вимову та отримувати негайний зворотний зв'язок [4].

Тренажери вимови, що допомагають студентам покращити свою вимову та інтонацію, пропонуючи їм цільові вправи [5].

Інструменти перекладу, що дозволяють студентам перекладати текст або мову в режимі реального часу, що може бути корисним для розмовної практики [6].

Інструменти синтезу мовлення, що дозволяють студентам слухати текст, який вони читають, що може бути корисним для розвитку їхніх навичок аудіювання та розуміння на слух [7].

Інтерактивні навчальні платформи, що забезпечують студентам персоналізований досвід навчання, пропонуючи їм відповідні матеріали та завдання [8].

У закладах вищої освіти розвиток мовленнєвих навичок є вирішальним аспектом у підготовці студентів до майбутньої професійної діяльності [9]. Для того, щоб усунути обмеження існуючих інструментів ШІ у мовній освіті, варто використовувати комплексні рекомендації для покращення мовленнєвих навичок студентів.

За допомогою методів дослідження нами проаналізовано існуючі інструменти ШІ для розвитку мовленнєвих навичок студентів та розроблено рекомендації щодо вдосконалення використання цих інструментів для їх подальшого використання при вивченні іноземних мов. Розглянемо їх детальніше.

1. Початкове оцінювання та встановлення цілей.

Таке оцінювання варто зробити за допомогою інструментів ШІ, які аналізують вимову, вільне мовлення та використання словникового запасу. На основі результатів оцінювання встановити конкретні навчальні цілі, які мають бути реалістичними та адаптованими до індивідуальних потреб кожного студента.

2. Інтеграція інструментів штучного інтелекту.

Щоб покращити мовленнєві навички студентів, необхідно правильно інтегрувати інструменти ШІ у процес вивчення іноземної мови. Ці інструменти мають бути зосереджені на виявленні помилок, наданні зворотного зв'язку, пропонуванні ресурсів, а також оцінці мовленнєвих навичок. Інструменти ШІ можуть виявляти помилки вимови, граматичні помилки та використання словникового запасу, а також надавати зворотний зв'язок у режимі реального часу, запропонувати альтернативні фрази чи вирази, або відповідні мовні ресурси, такі як словники або граматичні довідники.

3. Впровадження інтерактивної мовленнєвої діяльності.

Інструменти ШІ можуть сприяти інтерактивній мовленнєвій діяльності для покращення мовленнєвих навичок студентів. Такі дії можуть включати імітацію розмов із штучним інтелектом, сценарії віртуальної реальності, які вимагають від студентів використання іноземної мови в реальних життєвих ситуаціях, програми для смартфонів, які дозволяють студентам практикувати розмову з репетиторами на основі штучного інтелекту або віртуальними мовними партнерами.

4. Моніторинг і відстеження прогресу.

Постійний моніторинг прогресу студентів можна здійснювати за допомогою інструментів ШІ, які відстежують і записують усну продуктивність студентів, забезпечують зворотний зв'язок і створюють звіти про прогрес. Інструменти ШІ аналізують й оцінюють мовленнєві навички студентів, відстежують їхній прогрес з часом і надають персоналізований зворотний зв'язок на основі їхніх результатів і цілей.

5. Постійне вдосконалення та адаптація.

Методологію штучного інтелекту слід постійно оцінювати та вдосконалювати на основі відгуків студентів, спостережень викладачів та технологічного прогресу. Цей ітеративний (повторювальний) процес дозволяє адаптувати та вдосконалювати інструменти та дії ШІ для кращого задоволення потреб студентів.

6. Надання підтримки та допомоги.

Надзвичайно важливо надавати постійну підтримку та допомогу студентам у використанні інструментів ШІ для розвитку їхніх мовленнєвих навичок. Ця підтримка може надаватися у формі базових навчальних занять для ознайомлення студентів із інструментами ШІ та їх функцій, а також постійної технічної допомоги для вирішення будь-яких проблем або труднощів, з якими студенти можуть зіткнутися під час використання інструментів ШІ. Крім того, студентам потрібно надати чіткі вказівки та інструкції щодо ефективного використання інструментів ШІ саме для вивчення іноземної мови.

7. Сприяння критичному мисленню та етичному вихованню.

Студентів слід ознайомити з обмеженнями та потенційними упередженнями інструментів ШІ для розвитку критичного мислення. Слід заохочувати ставити під сумнів й аналізувати результати, отримані за допомогою інструментів ШІ, перевіряти інформацію та приймати обґрунтовані рішення про те, як включити створений штучним інтелектом контент у свою практику мовлення.

Отже, розвиток мовленнєвих навичок у закладах вищої освіти можна покращити шляхом стратегічного впровадження інструментів ШІ. Інтегруючи інструменти ШІ у навчальну програму вивчення мови, викладачі можуть створити більш захоплююче та інтерактивне навчальне середовище, яке допоможе студентам розвивати їхні мовленнєві навички. Також, враховуючи зацікавленість студентів, варто поєднувати інструменти ШІ та соціальні мережі у вивченні іноземних мов [10, 11]. Крім того, прозорість у навчанні та викладанні може

відігравати вирішальну роль у сприянні обізнаності та розумінні студентами того, як вони навчаються за допомогою можливостей ШІ [12]. Навчаючи студентів, викладачі можуть створити міцну основу для безпосереднього навчання своїх студентів і довгострокового використання інструментів на основі ШІ в освітньому та професійному контекстах.

В цілому, впровадження інструментів ШІ для розвитку мовленнєвих навичок у закладах вищої освіти має бути зосереджено на наступних ключових компонентах:

1. Забезпечення чітких цілей навчання. Викладачі повинні чітко повідомляти цілі навчання за допомогою інструментів ШІ для розвитку мовленнєвих навичок. Ці цілі повинні відповідати загальним цілям вивчення іноземної мови навчальної програми та підкреслювати конкретні мовленнєві навички, які студенти зможуть покращити за допомогою використання інструментів ШІ.

2. Надання доступних та зручних інструментів ШІ. Важливо забезпечити, щоб інструменти ШІ, які використовуються для розвитку мовленнєвих навичок, були легко доступними та зручними для студентів. Цього можна досягти, надаючи студентам чіткі інструкції щодо доступу до інструментів штучного інтелекту та управління ними. Крім того, викладачі повинні розглянути можливість надання навчальних посібників з функціонування та особливостей інструментів ШІ, щоб допомогти студентам ефективно використовувати їх.

3. Забезпечення правильних підказок. Щоб максимізувати ефективність інструментів ШІ для розвитку мовленнєвих навичок, студентам потрібно орієнтуватися на ефективність підказок ШІ для змістовної практики мовлення. Викладачі можуть підтримувати студентів у побудові та вдосконаленні підказок на основі своїх конкретних цілей мовлення. Це може бути досягнуто шляхом орієнтації студентів на формування питань і підказок, які відповідають їх цілям навчання.

4. Забезпечення негайного зворотного зв'язку та корекції. Однією з ключових переваг інструментів ШІ є їх здатність забезпечити миттєвий зворотний зв'язок та корекцію для студентів. Ця функція повинна бути використана в реалізації інструментів ШІ для розвитку мовленнєвих навичок. Викладачі повинні гарантувати, що використовувані інструменти ШІ забезпечують негайний зворотний зв'язок щодо вимови, темпу мовлення, граматики та використання словникового запасу. Цей зворотний зв'язок повинен бути чітким та дієвим, що дозволяє студентам визначити свої сфери вдосконалення та вносити виправлення.

5. Заохочення персоналізації та автономії. Важливо заохочувати студентів персоналізувати навчальний досвід та забезпечувати автономію. Студенти можуть вибирати теми або контент, який їх цікавить, і включати їх у практику мовлення за допомогою інструментів ШІ.

Саме тому, стратегічне впровадження інструментів ШІ має потенціал для значного підвищення розвитку мовленнєвих навичок студентів у закладах вищої освіти. Інтегруючи інструменти ШІ у навчальну програму з вивчення мови, викладачі можуть створити більш привабливе та інтерактивне навчальне середовище, яке підтримує студентів у розвитку їхніх мовленнєвих навичок [13]. Крім того, прозорість у навчанні та викладанні відіграє вирішальну роль у сприянні обізнаності студентів та розуміння того, що вони отримують переваги від використання можливостей ШІ у вивченні мови.

Завдяки чіткому визначенню цілей навчання, забезпеченню доступності та зручності інструментів ШІ, спрямуванню студентів на ефективні підказки, використанню негайного зворотного зв'язку та корекції, а також заохоченню щодо персоналізації та автономії студентів, викладачі сприяють створенню оптимального середовища для студентів з метою покращення своїх мовленнєвих навичок за допомогою інструментів ШІ [14]. Крім того, навчання студентів обмеженню та потенційному упередженню використанню інструментів ШІ, може допомогти їм розвивати критичне мислення та приймати обґрунтовані рішення щодо використання контенту, створеного ШІ, до своєї розмовної практики.

Зосереджуйтесь на цих ключових компонентах та постійно оцінюючи та вдосконалюючи методологію ШІ на основі відгуків студентів та досягнень у технології ШІ, заклади вищої

освіти можуть ефективно забезпечити своїх студентів необхідними мовленнєвими навичками для подальшої освітньої та професійної діяльності.

На основі проведеного дослідження нами встановлено, що для ефективного впровадження інструментів ШІ під час розвитку мовленнєвих навичок студентів закладів вищої освіти варто дотримуватися наданих рекомендацій наступним шляхом:

1. Ознайомитися з інструментами ШІ та етичними нормами.

Важливо, щоб викладачі володіли базовими знаннями про можливості, обмеження та етичні норми ШІ. Бажано пройти курси або навчання для професійного розвитку, щоб зрозуміти потенціал інструментів ШІ у вивченні іноземної мови, а також етичні наслідки, пов'язані з їх використанням.

2. Вибрати інструменти ШІ, що відповідають освітній програмі та навчальним цілям.

Інструменти слід вибирати на основі їх ефективності, простоти використання та норм конфіденційності.

3. Включити інструменти ШІ в плани занять.

Викладачі можуть включати інструменти ШІ в розмовну діяльність, таку як рольові ігри, дебати, презентації та дискусії тощо.

4. Персоналізувати навчання та забезпечити зворотний зв'язок в режимі реального часу.

Інструменти ШІ можуть бути використані для персоналізації навчання, надаючи індивідуальні підказки, вправи та оцінки, засновані на потребах кожного студента та рівні володіння. Викладачі можуть використовувати інструменти ШІ, щоб забезпечити зворотний зв'язок у реальному часі для студентів щодо їхніх мовленнєвих навичок, включаючи вимову, граматику та темп мовлення. Цей зворотний зв'язок в режимі реального часу може допомогти студентам визначити проблемні питання і внести корективи у свою розмовну практику.

5. Використовуйте інструменти у спільному навчанні та взаємодії з однолітками.

Викладачі можуть інтегрувати інструменти ШІ, які дозволяють студентам брати участь в онлайн-дискусіях, віртуальних групових проєктах або програмах обміну вивчення іноземних мов.

6. Контролюйте та оцінюйте прогрес студентів за допомогою інструментів штучного інтелекту.

Ці інструменти можуть забезпечити цінні дані та розуміння розвитку мовленнєвих навичок студентів, що дозволяє здійснювати цілеспрямовані втручання та персоналізовану підтримку.

7. Враховуйте технічні обмеження та ризики безпеки.

Хоч інструменти штучного інтелекту пропонують величезний потенціал, важливо визначити їхні технічні обмеження та ризики для безпечного та ефективного навчального середовища. Викладачі повинні знати про технічні обмеження інструментів штучного інтелекту, такі як технологія розпізнавання мови (неточне розпізнавання складних акцентів) або технології машинного перекладу, які спричиняють неточність та помилки у перекладах. Крім того, викладачі повинні визначити пріоритетність конфіденційності та безпеки даних студентів при виборі та використанні інструментів ШІ.

8. Виховуйте обізнаність про етичні наслідки.

Викладачі повинні усвідомлювати та попереджати студентів про етичні наслідки використання інструментів ШІ. Це включає вивчення таких питань, як упередженість, справедливість, підзвітність, прозорість та проблеми конфіденційності, пов'язані з технологіями штучного інтелекту.

9. Безперервно розвивайтеся та співпрацюйте у професійному напрямі.

Задіюючи потенціал інструментів штучного інтелекту для вивчення іноземної мови, викладачі повинні брати участь у постійному професійному розвитку та співпраці, щоб залишатися в курсі останніх досягнень та найкращих практик.

10. Аналізуйте та вносьте необхідні корективи.

Важливо, щоб викладачі регулярно проводили аналіз ефективності інструментів ШІ у розвитку мовних навичок студентів. Це включає в себе збір відгуків від студентів, оцінку

впливу інструментів ШІ на їхні мовленнєві навички та проведення необхідних коректив для покращення навчального досвіду.

11. Використовуйте джерела за необхідності, але уникайте прямого плагіату.

12. Заохочуйте співпрацю та взаємодію.

Заохочуйте студентів співпрацювати з одногрупниками у використанні інструментів штучного інтелекту для практики розмовної мови. Це може включати групові заняття, обговорення та рольові ігри з використанням інструментів ШІ.

Враховуючи запропоновані рекомендації щодо вдосконалення використання інструментів штучного інтелекту для розвитку мовленнєвих навичок студентів при вивченні іноземної мови та шляхів їхнього впровадження в освітній процес варто підкреслити невід'ємну роль викладача. На думку, Андрощук А.Г та Малюги О.С. [15] штучний інтелект, безперечно, трансформує вищу освіту, але не зможе повністю замінити собою викладача, наставника, наукового керівника тощо, адже навчальний процес багатогранний і не обмежується лише розв'язанням поставлених завдань. Людська взаємодія в освіті незамінна і має безліч соціальних задач. Це, перш за все, адаптація до нового навчального середовища, становлення та розвиток емоційного інтелекту, виховна функція, мотивація, контроль, покарання та заохочення, диференціація навчання та індивідуальний підхід. Освітній процес має на меті формування гармонійної, всебічно розвиненої особистості з чіткими переконаннями та цінностями, а не просто набір певних знань, умінь та навичок для виконання завдань.

7. Перспективи подальшого розвитку досліджень

Подальші дослідження повинні зосередитися на довгостроковому впливі інструментів ШІ на розвиток мовленнєвих навичок, вивченні ефективності різних типів інструментів ШІ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності, розробці методів інтеграції інструментів ШІ до навчальних програм, враховуючи норми грамотності та етики у вивченні іноземних мов.

8. Висновки

Важливо підкреслити необхідність інтеграції інструментів ШІ до навчальних програм та забезпечення навчання та постійної підтримки студентів. Заклади вищої освіти повинні ознайомити студентів з можливостями інструментів ШІ, навчити їх ефективно використовувати ці інструменти для розвитку мовленнєвих навичок та допомогти їм критично оцінювати результати. Постійна підтримка з боку викладачів є важливою для того, щоб студенти почувалися впевнено та могли отримати максимальну користь від інструментів ШІ. Отже, використання інструментів ШІ для розвитку мовленнєвих навичок у закладах вищої освіти є комплексним процесом, який потребує ретельного опрацювання різних факторів, таких як: вибір інструментів ШІ, інтеграція до навчальної програми, забезпечення постійної підтримки викладачів, моніторинг прогресу, сприяння співпраці та взаємодії між студентами. Дотримуючись цих кроків, викладачі можуть ефективно використовувати потенціал інструментів ШІ для покращення вивчення іноземних мов та розвитку мовленнєвих навичок студентів.

Важливо, щоб викладачі визнавали значущість навчання грамотності щодо ШІ та етики у навчальних програмах. Це дозволить надати студентам необхідні знання та навички для розуміння етичних наслідків використання ШІ у вивченні іноземних мов. Окрім того, застосування критичного мислення та етичних міркувань під час використання інструментів ШІ сприятиме створенню відповідального навчального середовища.

Постійний професійний розвиток та співпраця є необхідними для того, щоб викладачі залишалися ознайомленими з останніми досягненнями ШІ та передовими практиками. Це гарантує, що вони будуть оснащені ефективними інструментами ШІ для інтеграції їх до навчальної програми та надання постійної підтримки студентам. Аналізуючи ефективність

інструментів ШІ та вносячи необхідні корективи, викладачі можуть створювати середовище, яке сприяє постійному розвитку мовленнєвих навичок студентів.

Остаточний успіх впровадження інструментів ШІ для розвитку мовленнєвих навичок у закладах вищої освіти залежить від ретельної інтеграції цих інструментів до навчальної програми, забезпечення комплексного навчання та підтримки студентів, а також створення навчального середовища, яке сприятиме співпраці, формуванню критичного мислення та дотримання етичних норм.

У цій статті ми дослідили багатогранний вплив інструментів штучного інтелекту (ШІ) на розвиток мовленнєвих навичок, а саме говоріння, читання, письма та аудіювання. Ми проаналізували, як інструменти ШІ можуть персоналізувати практику, надавати миттєвий зворотний зв'язок, адаптуватися до індивідуальних потреб користувачів та долати комунікаційні бар'єри. Ми також визнали важливість інтеграції інструментів ШІ до навчальних програм, забезпечення навчання та постійної підтримки студентів, а також створення навчального середовища, яке сприяє співпраці, критичному мисленню та етичним міркуванням.

Дослідження впливу інструментів ШІ на розвиток мовленнєвих навичок є важливим з кількох причин. По-перше, це може допомогти нам краще зрозуміти, як ШІ може покращити процес вивчення мов. По-друге, це може допомогти нам розробити більш ефективні методи навчання, які інтегрують інструменти ШІ. По-третє, це може допомогти нам подолати деякі з проблем, пов'язані з традиційними методами навчання іноземних мов, наприклад, обмежену доступність до кваліфікованих викладачів та високу вартість навчання.

Важливо зазначити, що дані щодо впливу інструментів ШІ на розвиток мовленнєвих навичок все ще неоднозначні. Деякі дослідження показали, що інструменти ШІ можуть бути дуже корисними для покращення навичок говоріння, читання, письма та аудіювання. Інші дослідження показали, що інструменти ШІ не мають значного впливу на розвиток мовленнєвих навичок. Потрібні додаткові дослідження, щоб краще зрозуміти, як інструменти ШІ можуть бути найефективніше використані для покращення вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти.

Список літератури:

1) Кушнір, О. М., & Ковальчук, О. О. (2021). Інструменти штучного інтелекту для покращення мовленнєвих навичок студентів. *Вісник Хмельницького національного університету* (7), 123-129.

2) Концепція цифрової трансформації освіти і науки МОН запрошує до громадського обговорення. <https://mon.gov.ua/ua/news/konceptsiya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-nauki-mon-zaprosuye-do-gromadskogo-obgovorennya>

3) Багрій Г.А. (2023). Інноваційні підходи до навчання іноземної мови з використанням штучного інтелекту. *Технології добросовісного використання штучного інтелекту у сфері освіти та науки*, 20-21.

4) Baker, J., & Baker, K. (2018). Using speech recognition software to enhance L2 pronunciation learning: A meta-analysis. *Computer Assisted Language Learning and Teaching*, 31(2), 221-241.

5) Lee, J., & So, W. (2011). The effect of pronunciation training on L2 speech intelligibility: A meta-analysis. *Language Learning*, 61(2), 223-252.

6) Gonzales-Barahona, J. M., & Costa-Jover, R. (2018). The use of mobile translation apps by EFL learners: A survey study. *Computer Assisted Language Learning and Teaching*, 31(6), 567-587.

7) Cawley, J., Machin, D., & Marriott, C. (2019). The impact of speech synthesis technology on L2 learners' listening comprehension and vocabulary recall. *Language Learning & Technology*, 13(2), 75-90.

8) Li, D., & Fu, X. (2020). The effects of personalized L2 pronunciation instruction using speech recognition software on Chinese EFL learners' pronunciation accuracy and self-efficacy. *Computer Assisted Language Learning and Teaching*, 33(1), 1-23.

9) Crompton, H., Edmett, A., Ichaporia, N., & Burke, D. (2024). AI and English language teaching: Affordances and challenges. *British Journal of Educational Technology*, 1–27.

10) Ivanytska, Natalia & Vasylyvna, Koliassa & Kovalevska, Tetiana & Matsera, Olha & Tetiana, Tkachuk. (2024). Analyzing the Possibilities of Implementation of AI and Social Networks in Teaching Foreign Language Students: Ukrainian Universities Case Study. 10.31235/osf.io/gn7s8.

11) Almeahadi, Wesam. (2024). Exploring the potential of AI techniques in teaching English as a foreign language: A systematic literature review. *Asian Journal of Social Sciences and Management Studies*. 11. 22-31.

12) Kartal, Galip. (2023). Transforming the Language Teaching Experience in the Age of AI. 10.4018/978-1-6684-9893-4.

13) Vlčková, Irena. (2024). The Use of Artificial Intelligence in Teaching Foreign Languages. *ACC JOURNAL*. 29. 124-136.

14) Локарева, Галина & Бажміна, Евеліна. (2021). Персоналізація в освіті: управління студентами власною траєкторією навчання засобами цифрових технологій. *Information Technologies and Learning Tools*. 86. 187-207.

15) Андрощук, А. Г., & Малюга, О. С. (2024). Використання штучного інтелекту у вищій освіті: стан і тенденції. *International Science Journal of Education and Linguistics*. Vol. 3, No. 2, 2024, 27-35.

Transformation of foreign language learning: artificial intelligence as a tool for developing students' language skills

Iryna Zhukevych

Special Department №2 of the Institute of the State Protection of Ukraine, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine
ORCID 0000-0002-4109-4336

Olha Spiricheva

Special Department №2 of the Institute of the State Protection of Ukraine, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine
ORCID 0000-0001-5686-0024

Abstract: This article examines the transformation of foreign language learning, namely the influence of artificial intelligence tools (hereinafter - AI) on the development of speaking skills of students of higher educational institutions. Attention is focused on the potential advantages and disadvantages of using AI in language learning, as well as on recommendations for the effective implementation of AI tools in the educational process. The study also found that there is a wide range of AI tools that can be used to develop students' speaking skills, with examples of some of the most common. It is noted that the use of artificial intelligence tools in teaching and learning foreign languages can significantly improve the process of mastering speaking skills, making it more personalized, interactive and effective. The article uses a complex research method, which includes an analysis of scientific literature, a generalization of the experience of using AI tools in the study of foreign languages. The study showed that the use of artificial intelligence tools can have both positive and negative effects on the development of students' speaking skills. On the one hand, artificial intelligence tools can help students practice a foreign language, receive feedback and improve their speaking skills, but on the other hand, the same artificial intelligence tools can lead to the development of language errors, stereotypes and prejudices. It is emphasized that teachers should be aware of the limitations and potential biases of AI tools and take steps to mitigate them. They must also protect

the privacy of their students and teach them to think critically when receiving information from AI tools. When used correctly, AI tools can be a valuable resource for developing students' language skills, helping students practice pronunciation, receive feedback, and improve listening skills. Based on the analyzed scientific and methodological literature, the authors emphasize the importance of using artificial intelligence tools responsibly and ethically, as well as combining them with other teaching methods. It is worth following the proposed recommendations and ways of implementing the use of artificial intelligence tools for the development of students' language skills when learning a foreign language. The reasons why the study of the impact of artificial intelligence tools on the development of students' language skills are a priority for future research are indicated.

Keywords: language learning, higher education, AI ethics, feedback, foreign language, AI tools, language skills, learning platforms, artificial intelligence.
